

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

Országos Egyesületünk emlékirata.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületé»-nek folyó hóban tartott rendes évi közgyűlése tudvalevőleg elhatározta, hogy az állami tisztviselők összes rétegeiben nyilvánult panaszok következtében újabb kérelemmel fordul a képviselőházhoz, sürgetve a szegedi congressus memorandumában foglalt kérelmek mielőbb való teljesítését és kérve a statusrendezésnek gyorsabb tempóban való keresztülvitelét, végre pedig a lakáspénzek felemelését.

Ezen egyhangu határozat kivételében az Országos Egyesület igazgató-választmánya f. hó 24-én tárgyalta az erre vonatkozó emlékiratot és azt most már legközelebb be is nyújtja a képviselőházhoz. Ez az emlékirat szószerint így szól:

Mélyen tisztelt Képviselőház! Az állami tisztviselők 1907. évi szeptember hó 22—23. napján tartott szegedi országos congressusukon, az 1. % alatt csatolt emlékiratba foglalták azon kívánságokat, melyeknek teljesítése anyagi és erkölcsi helyzetük javítása szempontjából immár elodázhatatlan s ezen memorandumot a magyar királyi kormánynak átnyújtották.

A szegedi országos congressus óta immár fél év telt el s a most jelzett memorandumban foglalt kívánságok eddig még részben sem válósultak meg, köztük a legsürgősebb, vagyis a lakáspénzeknek legalább is az államvasuti alkalmazottak lakáspénzeivel egyenlő magasságra emelése, a statusrendezés pedig általában nem hogy előhaladást, de visszaesést mutat, a mi az egyes szolgálati ágakban és különösen és első sorban a posta-távirda kezelési tiszt, a pénzügyi tárcához tartozó tisztviselők, nevezetesen a pénzügyi fogalmazási, számvéveségi, adóhivatali és kezelői szakban, valamint az igazságügyi kezelői szakban, valósággal tarthatatlan állapotokat teremtett, a szolgálati pragmatika ügye pedig csigalassúsággal halad.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» ismeri az állami tisztviselők közjogi helyzetéből folyó köteleseket s működésében a kormány iránt teljes bizalom alapján áll: azonban ezen kötelesség, illetve bizalom sem tarthatja vissza attól, hogy szavát fel ne emelje akkor, midőn anyagi és erkölcsi sérelmeinek orvoslásában a segítő kéz közeledését nem látja, holott másfelől napról-napra komolyabb alakot ölt az a szándék, hogy a katonatisztek fizetése felemeltessék, s hitelviszonyaik is megfelelően rendeztessenek.

A 2. % alatti kimutatásból kitűnik, hogy a katonatisztek összilletményei a polgári alkalmazottak összilletményeit már is jelentékenyen meghaladják, pedig a katonatiszti illetményt nem rövidíti meg az adóteher, a nyugdíjbélyeg terhe. E mellett ők a tisztiszolga kedvezményét is élvezik. Ha a katonatisztek fizetésének felemelése ennek dacára indokolt, úgy még jogosabb az a kívánság, hogy az állami tisztviselők anyagi sérelmei is legalább egyidejűleg orvosoltassanak s különösen és feltétlenül felemeltessenek az eddig is elégtelen lakáspénzek, melyek a folytonosan emelkedő lakásuzsora miatt immár tarthatatlanok s a mely lakáspénzek nemcsak a katonai lakáspénzeknél aránytalanul csekélyebbek, de az államvasuti tisztviselők lakáspénzénél is jóval alul maradnak.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületé»-nek folyó évi március hó 8-án tartott közgyűlése az állami tisztviselők összes rétegeiben megnyilvánult panaszok következtében a jelzett sérelmekkel behatóan foglalkozott s elhatározta, hogy a következő kérelmekkel járul a t. Képviselőház elé:

- a) a szegedi congressus memorandumában foglalt kérelmek mielőbb teljesítettessenek;
- b) a statusrendezés gyorsabb tempóban eszközöltessék;
- c) az állami tisztviselők lakáspénze, melynek igazságos mértéke — miként a szegedi emlékirat is hangsúlyozza — tulajdonképpen a katonák lakpénze, legalább a szegedi congressus emlékiratában kért terjedelemben, tehát az államvasuti tisztviselők lakáspénzeinek magasságára már a folyó évre, de mindenesetre még a katonatiszti fizetések rendezése előtt felemeltessék s ezzel kapcsolatban, a családi pótlékok rendszeresítése iránt is megfelelő intézkedés történjék.

Ha pedig a katonatiszti lakáspénzek az 1879. évi XXXVI-ik t.-cikk 30. §-a értelmében a legközelebbi időben újból meg fognak állapítani: ezek a lakáspénzek az összes polgári alkalmazottakra kiterjesztessenek.

A családi pótlék rendszeresítését azért is kérjük, mert a készpénzkeresetből élő állami alkalmazottak, a kiknek a családalapítás nemzeti fajfentartó szempontból is kell, hogy feladatát képezze, ma már családot eltartani, gyermekeket képeztetni és azokból hasznos polgárokat nevelni, a jelenlegi és évek óta tartó drága megélhetési viszonyok között képtelenek, általában pedig kényszerűségből hozzájárulunk a nemzeti szempontból oly végtelenül elszomorító ama jelenséghez, mely hazánkban a gyermekszületések megdöbbentő módon való hanyatlásában és a gyermekhalandóság nagymérvű szaporodásában nyilvánul.

Midőn ezen államtisztviselői kérelmeket, óhajokat és reményeket a t. Képviselőház előtt tolmácsoljuk,

kifejezést adunk annak a nézetnek is, hogy azok teljesítése nemcsak a tisztviselőknek, hanem a magyar nemzetnek s a magyar államnak is eminens érdekében fekszik, mert csak oly tisztviselői kar képes a hozzáutalt nagy társadalmi és nemzeti feladatokat teljes odaadással, tudásának egész teljével és lelkének tántoríthatlan lelkesedésével megvalósítani, mely szerény egyéni és családi életigényeiben ki van elégítve s a mely tisztikar a szolgálati törvény megdönthetetlen védbástyái között felszabadul a reá nehezdedő anyagi és erkölcsi kényszer nyomása alul. A tisztelt Képviselőház alázatos szolgálói az *Allami Tisztviselők Országos Egyesülete*.

*

A most ismertetett emlékiratot az igazgató-választmány, a f. hó 24-én Batthyány Tivadar gróf elnöke alatt tartott ülésen tárgyalta és állapította meg. Az ülésen jelen voltak a következők:

Andor Endre dr. kereskedelmi ministeri osztálytanácsos, *Ballai Lajos dr.* ministeri tanácsos, *Bentsik Károly* pénzügyi számtanácsos, *Biró Benedek dr.* államszámvévszéki számtanácsos, *Csikvári Jákó* szerkesztő, *Detre László dr.* pénzügyi titkár, *Fekete Benő* kir. tanácsos, adófelügyelő-helyettes, *Futó Ferenc* lapunk munkatársa, *Erdős József* járásbírói irnok, *Kőrösi Henrik* kir. tanácsos, tanfelügyelő, *László Pál* kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Laub Rezső* kir. táblai segédhivatali főigazgató, *Mezriczky Elek* pénzügyi számvizsgáló, *Móczár Elemér dr.* állami számvévszéki számtanácsos, *Nyikos Lajos dr.* pénzügyi titkár, *Nagy Gergely* ministeri számellenőr, *Robel Román* pénzügyi tanácsos, *Sikorszky Titusz* vámfőtiszt, *Stassik Jenő* postatakarékpénztári számvizsgáló, *Stojkovicz Tivadar* táblai fordító, *Strazsimir Milán* pénzügyi számellenőr, *Szende Alajos* curiai segédhivatali igazgató, *Walter Ottó* postatávirda-felügyelő. Ott volt az ülésen még Miskolcraól, az ottani kör képviselőjében *Sulyok Elek* pénzügyi számtanácsos.

Elnök megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy a legutóbb alakult borsodmegyei kör képviselőjében, Miskolcraól itt van az ülésen *Sulyok Elek*, a kit meleg szavakban üdvözöl. Együttal kifejezést ad afeletti örömeinek, hogy a borsodmegyei kör megalakult és így a nagy szervezet hathatós támogatói sorába léptek ottani tagtársaink. Bejelenti továbbá, hogy kimaradásukat kimentették: *Benedek Sándor* társelnök, *Halász Ferenc* és *Kosinszky Viktor* alelnökök. *Halász Ferenc* ministeri tanácsos együttal tudomására hozta az elnöknek, hogy a kultusminister az internatus ügyét meg akarja indítani. Egy bizottságot akar szervezni, a melybe az Országos Egyesület két tagot küldhet ki, mire nézve a minister irata a legközelebb várható. Hogy tehát a felhívásnak nyomban eleget tehesünk, szükségesnek tartja, hogy a bizottságba küldendő két tagot már most jelölje ki a választmány. Ajánlja: *Benedek Sándor* és *Halász Ferenc* urakat. A határozatot ily értelemben mondja ki. A mai rendkívüli ülés egyedüli tárgya a legutóbb tartott közgyűlés határozatainak végrehajtása. Az iroda elkészítette a benyújtandó emlékirat tervezetét, melyet ezennel tárgyalásra bocsát. Előbb azonban bejelenti még, hogy ma délután a pénzügyi fogalmazási, a számvévségi, adóhivatali és kezelési tisztviselők nevében egy négy tagból álló küldöttség járt nála. Ezekből átvett egy iratot, a melyet im bemutat. A megnevezett szakok tisztviselői ugyanis f. hó 22-én értekezletet tartottak, a melynek eredményeként azt kéri, hogy az egyesület által a képviselőházhoz benyújtandó kérvényben történjék hivatkozás azokra a memorandumokra nézve is, a melyeket a pénzügyi fogalmazási, a számvévségi és adóhivatali tisztviselők a képviselőháznak benyújtottak; a kezelési tisztviselők kérelme

pedig ajánltassék a pénzügyminister figyelmébe. Kéri továbbá, hogy az Országos Egyesület létesítsen a maga kebelében a most mondott szakmákra nézve külön-külön szakosztályokat.

A vita széles mederben indult meg. Elsőnek *Nyikos Lajos dr.* szólalt fel. Azt kívánta, hogy a kérvénynek nemcsak indokolásában legyenek megnevezve azok a szakmakörök, a melyeknél a statust sürgősen kell rendezni, de magában a petitumban is. Ezzel szemben *Andor Endre dr.* ragaszkodik a közgyűlés által egyhangulag elfogadott határozati javaslat szövegéhez, mert a választmánynak nincsen joga a közgyűlés határozatától eltérő dolgot cselekedni.

Hozzászóltak a kérdéshez: *Bentsik Károly*, *László Pál*, *Walter Ottó*, *Futó Ferenc*, *Fekete Benő*, *Robel Román*, *Móczár Elemér*. Végre elfogadták a közgyűlés által helybenhagyott szöveget.

Egyes módosításokat ajánlott *Andor Endre dr.*, *Kőrösi Henrik* és *Walter Ottó*, a melyeket a választmány elfogadott.

Miután pedig ezen határozatok szerint a pénzügyi tárcához tartozó tisztviselők beadványában kértek a memorandum felvehető nem voltak, az elnökség intézkedni fog, hogy az illetőkkel a felforgó komoly okok tudassanak. Együttal pedig a szakosztályok felállítására nézve azt fogjuk megírni, hogy az új alapszabálytervezetben eziránt már gondoskodva van.

László Pál ezután azt a javaslatot tette, hogy miután a választmány a közgyűlési határozat által kötve van és e miatt a pénzügyiek kívánságát nem teljesíthette, ajánlja az elnökség egy külön a képviselőházhoz és külön a kormányhoz benyújtandó kérvényben a pénzügyi tisztviselők által legutóbb beadott memorandumokat.

Az elnök ilyen értelemben mondja ki a határozatot, mire az ülést az elnök bezárta.

Magyar és osztrák adóhivatali viszonyok.

Lussinpiccolóban vagyok egészségem helyreállítása végett. Gyakran elgondolkozom hivatalos szolgálati és személyzeti viszonyainkról. Kevés derűs mozzanatot tár fel a kép, mely lelki szemeim előtt elvonul: hosszú napi munkaidő, lázas igyekezet, munkával való túlhalmozottság, elfizetés, hibás számvetés, késedelem és vétlen mulasztásból eredő kártérítés veszélye: ez nyugózi le a magyar adóhivatali tisztviselő egész életét, munkakedvét, ambícióját.

Pénzügyi szolgálatba lépésem óta a második adóhivatalnál vagyok alkalmazva. De több adóhivatal viszonyait ismerem. A hová adótisztté kineveztettem, új adóhivatal volt. Két főtiszt és két tiszt állással szervezték. Működésének megkezdése után pár hónapra egy tiszt állással szaporították a létszámát. Én voltam a negyedik tiszt, a kit a hivatal fennállásának tizedik hónapjában küldtek oda. Akkor olyan viszonyok voltak ott, hogy a hátralékban nyakig usztunk, dacára annak, hogy a hivatalos órákon túl dolgoztunk megfeszített erővel. Azóta már többször szaporították ott a létszámot. Hiába! A tulajdonságos takarékoság nem egyéb pazarlásnál. Mennyi kára lehetett ott a kincstárnak kamatokban és elévült követelésekben?!

Annál a hivatalnál, a hol most szolgálók, évek óta kimutatjuk, hogy többet dolgozunk, mint a mennyit bírnak. Mindnyájan belebetegszünk: idegkimerülési tünetek napirinden vannak a tisztviselők körében, de azért az óhajtott és kérve-kért személyszaporítás még mindig késik az éji homályban!

Hogy a fősvény kétszer költ, azt belátni nem nagy bölcsesség kell... még sem látják be. Osztrák földön vagyok most, tehát módomban van az osztrák viszonyokat megfigyelni:

Itt a hónap utolsó napjának délutánján feleket nem szolgálnak ki, mert itt a havi zárlat készítését és a felek kiszolgálását *egyszerre, egy időben*, emberi erőt meghaladó munkának tartják. Itt élvezik a törvényes szabadságidőt a tisztviselők. Itt a hivatalvezető főtitest nem pénztárnok, hanem hivatalvezető; itt az adóhivatali segédi címet nem ismerik, a szolgáltnak adnak ilyen címeket s nem főtitesti rangban levőknek.

Itt rövid időn belül várják az automatikus előléptetés behozatalát, dacára annak, hogy jobban vannak dotálva, mint mi magyarok.

Itt már rövid idő kérdése a szolgálati pragmatikának törvényerőre emelése. Uram Istenem! hol van még a mienk?

Jobban szerettem volna, ha nem ismerkedem meg az itteni viszonyokkal, mert az itteni viszonyoknak összehasonlítása a mienkkel csak keserűséggel és fájdalommal tölt el.

Nem hagyhatom szó nélkül, hogy a reichsrathi képviselők abban vetélkednek a kormányukkal, hogy miképpen mozgósítsák elő mennél jobban a tisztviselők érdekeit. Nálunk a képviselőknek — tisztelet és hála a ritka kivételeknek — kisebb gondjuk is nagyobb annál.

Nem tudom, hol van az a Mózes, a ki minket kivezet a szolgaság földéről? De hogy az elégedetlenség már a tetőpontra hágott, az bizonyos, és hogy elégedetlenségünk teljesen indokolt, az is kétségen kívül áll, mert hogy beteggé dolgozza magát az ember s azért nem elismerés, hanem mellőzés, lenézés és nyomor legyen az osztályrésze, ez sem nem humanitás, sem nem igazság, sem nem állambölcsesség.

Szécsi Mór

m. kir. adóhivatali segéd.

A mi körünkben.

A pénzügyi tisztviselők körében észlelhető ideges nyughatatlanságban megnyilatkozó elkeseredett elégedetlenség nem mai keletű. A fogalmazási tisztviselők már az elmúlt évben indítottak mozgalmat, a melyet azonban szépségesen leintettek, pedig évek óta prédikáljuk, hogy leintésekkel sebetek és bajokat gyógyítani nem lehet. Ugy volt most is.

Az elmúlt év vége felé, de különösen a f. év kezdetén tetőpontra emelkedett az elégedetlenség. Most már semmiféle figyelmeztetés a hegyről legördülő hógomolyt fel nem tartóztathatta útjában. A kedélyeket lenyűgözte a keserűség, látva és tapasztalva, hogy a pénzügyi kormány érzéketlen a saját tisztviselői iránt. És megtartották congressusokat...

Azóta ideges várakozásban majd két hó telt el. És megjelent a bírák előléptetését és fizetésük javítását közlő hivatalos lap. Ennek behatása alatt és arra a hirre, hogy májusra a katonatisztek fizetésének emelését a delegáció nyélbe szándékozik ütni: a pénzügyi fogalmazási tisztviselők körében az elégedetlenség kétszeres mértékben kezd tért foglalni. Még azokat is elhagyta a békeséges türelem, a kik eddig érezték és átszenvedték ugyan a folytonos, az állandó mellőztetést, de azért a lefolyt mozgalmakban aktív részt nem vettek, talán azért, nehogy szereplésüknek az a látszata legyen, mintha vezető állásuknál fogva befolyásolni iparkodnának tisztviselőtársaikat.

Ha a pénzügyi kormány csak némileg is érdeklődne tisztviselői sorsa iránt: azt az egyet már megtehetné volna, hogy a nagy elkedvetlenedés okairól magát részletesen és alaposan informáltassa. Erre annyival is inkább szükség

lenne, mert fel sem tehetjük az intéző körökről, hogy felismerve a mai veszedelmes helyzetet, e felett egyszerűen napirendre térjenek.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének választmányi ülése már régen nem volt oly zajos és annyi jogsult kifakadás és panaszhang még tán soha sem hangzott el, mint a legutóbbi ülésen, a melyben a pénzügyi tárcához tartozó tisztviselők, nevezetesen a fogalmazási, számvévségi, adóhivatali és kezelési tisztviselők statusrendezéséről volt szó. Minden egyes felszólaló tárgyilagos igyekezett lenni és minden szenvedélytől menten, komoly érvekkel támogatta azt a megdönthetetlen igazságot, hogy a pénzügyi tisztviselők helyzetével az illetékes körök vagy egyáltalában nem, vagy csak édeskeveset törődnek.

A fogalmazási tisztviselők már két hónapja nyujtották be sérelmeiket tárgyaló memorandumukat és maig semmi sem történt. Hogy a bírákkal szemben követett kivételes eljárás legkevésbé sem javított a helyzeten, hanem még elmérgesítette, azt okos ember előtt alig szükséges bővebben indokolni. Pedig a fogalmazási tisztviselők csak azt kérték, a mit a bíráknak már megadtak...

Az tisztán áll előttünk, hogy az intéző körök nem látják tisztán a helyzetet. Lehetetlen, hogy ismerjék... Mert a türelmet *ennyire* próbára tenni, veszedelmes és kockázatos játék. Mi nem mernénk rá vállalkozni. Tiltakozna ellenünk szigorú igazságszeretetünk és tiltakoznék hazafiúi érzésünk...

Legkevésbé sem csodálkozunk, ha egyik-másik tisztviselőt a socialismus karjaiba kergeti a vele szemben követett eljárás és azt sem csodáljuk, ha a zavarosban halászó egyének a kormány ellen kezdik már is izgatni a tisztviselőkart. Hogy mi lesz ennek a vége? ezt a jó isten tudja.

Azt kell gondolnunk, hogy a kormány nem is tudja, milyen *aknamunka* folyik már is széles e hazában, de különösen a vidéken, a pénzügyi tisztviselők körében. Mert ne áltassa magát senki abban a téves hitben, hogy az elégedetlenség csak a kisebb javadalmazású fogalmazási tisztviselőket tartja fogva. Állíthatjuk, hogy alig van a vidéken pénzügyi hatóság, a melynek vezetője maga is ne érezné, hogy a mi körülötte történik, az minden tekintetben aggodalmas jelenség, melylyel a kormánynak foglalkozni kellene. Tudja, hogy az egyenesen kárára van az államnak, mert demorizálja az egész tisztikart, megöli az emberekben az ambíciót, tönkresilányítja a munkakedvet és gyökerestől kiirtja a szorgalmat...

Rosz hazafiak volnánk, ha még ma is mindezeket az igazságokat elhallgatnók. És nem ismernők legszentebb írói kötelességünket, ha mindezekre a körülményekre a kormány figyelmét fel nem hívnök.

De nemcsak a fogalmazási kar az, a melynek soraiban már is mint elszomorító jelenség fut végig a vészterhes jajkiáltás: «ha kérésünket meg nem hallgatják, követelni fogunk!...», hanem áthatja az ideges elégedetlenség a számvévségi és az adóhivatali tisztviselőket is. A számvévségi évek óta türelmesen várták sorsuk jobbúlását és ennek a türelemnek igazán keserves rózsái termettek számukra. A panaszorok, a miket napról-napra az ország minden részéből kapunk, mind-mind arról tesznek tanúságot, hogy ha a most lefolyt számvévségi congressuson még lehetett lecsillapítani a felizgatott kedélyeket, egy esetleges második congressuson semmiféle csillapító szó többé nem érvényesülhet.

És az adóhivataliak? Ezekről az állapotokról már szólni sem kívánunk. Pedig isten a tanunk és mindazok,

a kik lapunkat figyelemmel olvassák, hogy a mi lapunk volt az, elejétől kezdve, a mely biztató szóval türelemre, kintartásra intette ezt a derék testületet. Még az ellenségünk sem mondhatja tehát, hogy mi izgattuk a kedélyeket. De erre szükség sem volt. Oly nagyfokú ebben a testületben már évek óta az elégedetlenség; az anyagi gondok súlyos terhei alatt nyögő, munkával túlhalmozott, más bransokkal szemben állandóan mellőzött adóhivatali tisztviselők soraiban oly mély gyökeret vert már az elkeseredés, hogy ma már a közel-jövő esélyeiről csak félelemmel és hazafiúi aggodalommal merünk magunknak képet festeni.

Ezeket a szomorú igazságokat a maguk meztelenségében nem ma hangoztatjuk először. Hogy ismételve szövé teszszük, ezt tán nem is annyira az érdekelt tisztviselők, mint inkább és első sorban a magyar állam érdekében teszszük. Mert veszélyes játékot űz az, a ki a nyomort, az elégedetlenséget, a nélkülözést engedni a színre jutni, hogy utjában pusztulást és károsodást idézzen elő.

Egyesületi élet.

× *Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet* temesvári takarékos és előlegtársulata múlt évi jelentését kaptuk, melyből közöljük a következőket: A közgyűlés f. hó 22-én lett megtartva, a melyen Létay László felügyelő-bizottsági elnök javaslatára az igazgatóságnak a felmentvényt megadták. A tagok száma 2514, vagyis emelkedett mintegy 180 taggal. A törzs-betétek tettek 4 millió 293 ezer koronát, az előlegek pedig: 5 millió 205 ezer koronát. Az egyletnek 210 ezer korona értékű ingatlana van. Tartalékalapja tesz 134718 koronát. Üzleti forgalma 2 millióval nagyobbodott. A nyereség kitett 270 ezer koronát.

× *Az Allami Tisztviselők Országos Egyesületének vidéki Köre Aradon*, f. hó 28-án tartotta Aradon, Kosinszky Viktor országos szőlészeti főfelügyelő elnöklete alatt rendes évi közgyűlését.

× *Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet pozsonyi takarékos és előlegtársulata* f. hó 21-én tartotta évi rendes (43-ik) közgyűlését Beck Vilmos elnöklete alatt. Az üzleti jelentés szerint az előlegek tesznek 188 ezer koronát; a tiszta jövedelem pedig 8841 korona. A közgyűlés helyben hagyta a jelentést és a felmentvényt megadta. Az igazgatósági tagok megválasztása alatt 28-ik rendes közgyűlését tartotta az egylet *segélyző osztálya*, mely köszönettel vette tudomásul, hogy az elmúlt évben egy népiskolai tanuló lett jutalmazva az alapból.

× *A Szegedi Tisztviselők Otthona*, mely Ternovszky Alajos kir. tanácsos pénzügyigazgató elnöklete alatt sikeres működést fejt ki és melynek diszes termeiben folyt le az 1907. évi országos tisztviselői congressus, f. hó 23-án tartotta évi rendes közgyűlését. Ez alkalommal 15 választmányi tag lett megválasztva. *Ternovszky Alajos* kir. tanácsos, elnök lendületes szavakban nyitotta meg az ülést s reámutatott az Otthon áldásos működésére. Majd *Ditrői Nándor* dr. egyesületi titkár terjesztette elő évi jelentését az egyesület munkásságáról. Mindenekelőtt kiemelte ama közéleti mozgalmakat, a melyekben az Otthon vezető szerepet játszott. Az egyesület belső életében történt nevezetesebb változásokról tett említést ezek után s mint örvendetes jelenséget emelte ki a tömeges tagfelvételt. *Hauser Rezső Sándor*, az Otthon igazgatója, jelentést tett a zárószámadról, a mérlegről és az 1908. évi költségvetésre vonatkozólag. Az indítványok során egyhangulag fogadta el a közgyűlés a választmány ama javaslatát, hogy az egyesület helyiségei jövőben csak 100 korona előzetes lefizetése,

valamint a fűtési- és a világítási költségek megtérítésének feltétele mellett legyenek átengedhetők mindennemű mulatságok, összejövetelek, bankettek stb. céljaira. *Mahler Mór* javaslatát a házépítés ügyében az elnökséghez utasította a közgyűlés az előkészületi intézkedések céljából. A napirend utolsó pontján a választások szerepeltek, a melynek rendjén *Kiss Istvánt* közfelkiáltással könyvtárnoknak választották.

× *A székesfővárosi m. kir. államrendőrség tisztikárának nyugdíjipótló- és segítő-egyesülete* e napokban tartotta kilencedik évi rendes közgyűlését. Saly Károly elnök négy óraker nyitotta meg a közgyűlést és üdvözölte a megjelenteket. Ezután Rostás Kálmán rendőrfogalmazó indítványára a közgyűlés tudomásul vette a választmány jelentését, megadta a felügyelő-bizottságnak a fölmentvényt s elfogadta a jövő évi költségvetést. A jelentés szerint az egyesület vagyona 383 ezer 468 korona 58 fillér. A vagyon 42 ezer 383 korona 20 fillérrel szaporodott. Az egyesület rendes tagjainak száma 265, nyugdíjas 29.

× *A győri tisztviselők köre* az elmúlt héten tartotta évi rendes közgyűlését Tillmann István elnöklete alatt. Az évi jelentést Krisztinkovich Antal titkár ismertette, kiemelve Fekete László alelnök fáradhatlan buzgalmának abbéli eredményét, hogy utóbbi időben a kör tagjainak száma nagyban emelkedett. A választás megejtetvén, megválasztott elnök: Tillman István pénzügyi titkár; alelnökké: Fekete László törvényszéki telekkönyvvezető, titkárrá: Krisztinkovich Antal rendőrfogalmazó.

× *A Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének* választmánya dr. Kostka Antal ministeri tanácsos elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés főtárgya a legutóbbi közgyűlésen megejtett választás eredményének bejelentése volt. Megválasztottak: elnök Rakovszky István v. b. t. t., állami számvevőszéki elnök. Alelnökök: Dr. Kostka Antal ministeri tanácsos, jogügyigazgató, Szukováthy István állami számvevőszéki tanácsos. Választmányi rendes tagok: Benkő Gyula pénzügyministeri osztálytanácsos, dr. Buzáth János székesfővárosi tanácsjegyző, Demény Károly posta- és táviratigazgató, Gyöngyössi János nyugalmazott ministeri tanácsos, Haracsek László ministeri tanácsos, Konya József igazságügyministeri tanácsos, Lehrer Péter kir. fővámigazgató, dr. Mariska Vilmos egyetemi tanár, Mocsári Béla pénzügyministeri osztálytanácsos, Pecháta Endre kir. curiai bíró, dr. Pözel István székesfővárosi árvászéki elnökhelyettes, Saly Dezső kir. törvényszéki bíró, dr. Sarlay Ferenc kir. curiai bíró, dr. Schmör Gyula kir. táblai bíró, Sólyom Jenő pénzügyi főtanácsos, Téglási István kereskedelmi ministeri tanácsos, Teleszky Ferenc kir. közigazgatási bírósági tanácselnök, Tóth Gerő kir. curiai bíró, Welbavszky Kálmán állami számvevőszéki osztálytanácsos, dr. Wetzel Gyula, a szabadalmi tanács elnöke. A választás eredményének kihirdetése után dr. Kostka Antal alelnök a gyöngélkedő Rakovszky István elnök nevében is megköszönte az egyesületnek az elnökséggel szemben ismételten megnyilatkozott bizalmát. Majd meleg szavakkal emlékezett meg a lemondott alelnöknek: Pecháta Endre curiai bírónak az egyesület fölvirágoztatása körül szerzett érdemeiről, melyeket jegyzőkönyvileg is megörökített a választmány, azonkívül elhatározta, hogy Pecháta Endre arcképét az egyesület számára megfesteti. Kostka Antal alelnök ezután Szukováthy István állami számvevőszéki tanácsost üdvözölte, mint az egyesületnek új ügyvezető alelnökét. *Szukováthy István* rokonszenvesen fogadott programbeszédében körvonalozta azokat az irányelveket, a melyeket az egyesület további fölvirágoztatása érdekében követni fog. Ezek után megalakította a választmány a szakbizottságokat, majd több apró, napirenden levő ügyet intéztek el.

Apróságok.

A francia és belga határokon a vámvizsgálat még mindig egy 1791 aug. 18-án kelt törvény szerint megy végbe. Hogy az mit jelent, élénken példázza ezt az alábbi kis történet.

Egy előkelő bankár utazik. Persze első osztályon. Éj van. A határon odalép a pénzügyőr:

— Uram! Vámvizsgálat.

A bankár rámutat bőröndjeire:

— Tessék!

— Ez nem elég! Önnek le kell jönnie.

— Már hogy mennék?! Csak nem teszem ki magamat biztos meghülésnek!?! . . . Nem megyek biz én!

— Kérem, ez a törvény parancsa! Önnek velem kell jönnie.

— Száz törvényért és országért se hülök meg!

— Akkor büntetés lesz a dolog vége!

— Helyes. Csak tessék! Akár kétszer is! A bőröndjeimet megvizsgálhatják nélkülem is. Ott vannak.

A vizsgálat megtörtént, ámde a bankárt megbüntették 500 frankra engedetlenség miatt. Felebbezett. A felebbezési bíróságnál szóba került az 1791-iki törvény. A védő lehetetlennek mondta, hogy azt a törvényt, mely a postakocsik idejében iródott s azokra vonatkozik, a gőz és villamosság századában is érvényesnek ismerjék el. A bíróság azonban a törvény szavait «sajnálattal» alkalmazni volt kénytelen.

VEGYES.

* **A tisztviselő-egyesületek és az adóreform.** Em-lítettük lapunkban, hogy az «Első magyar általános tisztviselő-egylet» legutóbbi közgyűlésén indítványt tett *Mocsári Béla*, pénzügyministeri osztálytanácsos az iránt, hogy a *Benedek Sándor* által az adóreform tárgyában a minis-terelnökhöz benyújtott, lapunkban is ismertetett emlékiratban, a tisztviselő-egyesületekre vonatkozólag mondottakat tegye magáévá és utasítsa az egylet igazgatóságát, hogy társulva a többi tisztviselő-egyesületekkel, tegyenek lépéseket az iránt, hogy a *Benedek Sándor* által kimutatott sérelmek eloszlattassanak. A közgyűlés az indítványt elfogadta és az elmúlt napokban tényleg már értekezletet is tartottak az egylet kiküldöttjei az Első magyar általános tisztviselő-egylet Albrecht-uti palotájában, *Benedek Sándor* elnökle-tele alatt. A közös értekezleten kitűnt, hogy a tisztviselők az adóreformmal általában meg vannak elégedve s csakis a jövedelmi adófokokozatok enyhítése, a családi házak adójának leszállítása s a tisztviselői pénzintézetek adómentessége iránt tettek indítványok. E tárgyban a kormányhoz emlé-ki-iratot fognak beterjeszteni, melynek elkészítésére bizott-ságot küldtek ki. A mozgalomba bevonták az összes tiszt-viselői egyleteket. A kiküldött bizottság az elmúlt héten ülést tartott, melyen a benyújtandó kérvény szövegezésével foglalkozott. Az első ülésen részt vett *Benedek Sándor*on kívül *László Pál* kir. tanácsos pénzügyigazgató, *Robel Román* pénzügyi tanácsos. Az első magyar általános tisztviselő-egylet részéről: *Vass Tamás* dr. min. osztálytanácsos, *Szigethy Ferenc* min. osztálytanácsos, dr. *Melly Béla* székesfővárosi tanácsos, *Halászy Károly* szövetkezeti igaz-gató és *Bálint Ferenc* titkár; az osztrák-magyar tisztviselő-egylet bánya- és erdészeti tiszt takaré- és előlegtársulat részéről: *Gabrovitz Ede* és *Kugler Miklós* min. osztály-tanácsosok és *Dulovits Béla* dr. szövetkezeti ügyész; az osztrák-magyar tisztviselő-egylet pesti takaré- és előleg-társulata részéről: *Hauser Adorján* kassa-oderbergi vasuti vezértitkár, *Schrimpf Zsigmond* min. osztálytanácsos, *Wlasz-lovics Béla* pénzügyi tanácsos, *Kupferschmidt János* posta-távirda főszámtanácsos és *Baranyi Ödön* szövetkezeti ügyész; a magyar tisztviselők takarékegyesülete részéről: dr. *Lehrer*

Péter min. osztálytanácsos fővámigazgató és *Halász Vilmos* nyug. biztosítási vezérfelügyelő. A jegyzőkönyvet *Bálint Ferenc* vezette. Az értekezleten hosszabb eszmecsere fej-lődött ki, melyben *Szigethy Ferenc*, dr. *Melly Béla*, *Baranyi Ödön*, dr. *Dulovits Béla*, *Schrimpf Zsigmond*, *Gabrovitz Ede*, dr. *Lehrer Péter* és dr. *Hauszer Adorján* vettek részt, — s *Benedek Sándornak* szakszerű s az ügyet kellő világi-tásba helyező fejtegetései után, az értekezlet tagjai egy-értelműleg elfogadták az Első magyar általános tisztviselő-egylet indítványát s elhatározták, hogy az országban levő összes tisztviselői szövetkezetek bevonásával, az adóreform-javaslatok ügyében a kormányhoz intézendő kérvényben nemcsak a szövetkezetek üzletrészeinek 6%-a erejéig kéri- a feltétlen adómentességet, hanem azok jövedelmi és kereseti adómentessége, a tisztviselői családi házaknak adó-kezdményben való részesítése s a tisztviselők fokozatos adóemelése iránt is méltányos intézkedésre kéri- fel a kormány figyelmét. Az emlékiratot szövegező bizottságba *Benedek Sándor* elnökle-tele alatt, *Szigethy Ferenc*, dr. *Lehrer Péter*, dr. *Hauszer Adorján* és dr. *Dulovits Béla* jelöltettek ki, kik, mint értesülünk, munkálatukkal már készen is vannak.

* **A pénzügyi számvevőségi tisztviselők tarthatatlan,** szomorú helyzetét festi le *Stephánny István* pénzügyi szám-ellenőr, egy hozzánk intézett levelében.

«Azt a javadalmazást, a mit más tárcánál 10—15 évi szolgálattal a tisztviselő elér, a nagyon is terhes és sok-oldalu pénzügynél csak 25—30 évi szolgálattal érheti el. Igazán érthetetlen az a ridegség, az a bántó közöny és a megkülönböztetett mellőzés, a melyben a számvevőségek részesülnek. Az idő eredménytelenül telik. Látjuk, hogy a kormány minden téren javít és segít az égető bajokon, csak épen a pénzügyi számvevőségeknek nem. A keres-ke-ldelmi ministeriumban a számvevőségi tisztviselők lét-számából a X-ik fizetési osztályon felül van 65%, azon alul 35%, ezzel szemben a pénzügynél van 26%, illetve 74%. Mi az oka ennek az óriási különbségnek számvevőség és számvevőség között? Mi az oka annak, hogy a pénzügyi számvevőségi tisztviselők a IX. fizetési osztályt is már tul a 40 éven és 20 évi szolgálton felül érhetik csak el? Egy hiba van itt. A képviselőház 1906. évi október 12-iki ülé-sében az mondotta a pénzügyminister: « . . . ígéretünkhöz képest a további költségvetésekben a legközelebbi 2 év alatt az ugynevezett statusrendezést is keresztül fogjuk vinni . . . » S mi a valóság? Az, hogy nem történt semmi. De nem, mégis történt valami. Azt a 25 számvizsgálói állást, a mit az 1906. évi költségvetésbe felvettek, 13 havi késéssel, vagyis 1907. évi január végén töltötték be, el-vonván ezáltal 25 tisztviselő-családnak 13 havi többletet. Ez nem tarthat így. Felvetem az eszmét: nem kellene-e nekünk Magyarország apostoli királyához folyamodni?»

* **Laszy József** temesvári itélőtáblai elnök tisztele-tére, nevenapja alkalmából, fényes lakomát rendeztek. Részt vett a banketten *Vojnich Guido* lugosi, *Virág Béla* dr. fehértemplomi és *Scherter pancsovai* törvényszéki elnök. Ott volt továbbá a főispán, *Németh Gyula* táblai tanács-elnök, a ki az első felköszöntőt mondotta. Az elsőfolyá-módásu bírák nevében *Vojnich* köszöntötte fel az elnököt.

* **A m. kir. kincstári ügyészségek** küldöttsége tisz-telgett *Wekerle Sándor* dr. minis-terelnöknél, mint pénzügy-minis-ternél. A küldöttséget *Janovich Gyula* kincstári jog-tanácsos (*Zombor*) vezette. A küldöttség nevében *Janovich Gyula* a státus, valamint az előléptetés viszonyainak ren-dezésére kérte a minis-terelnököt. *Wekerle Sándor* dr. minis-terelnök kijelentette, hogy a lakásbérügy rendezése még ez évben megtörténik, a státusrendezést a jövő évre tervezi. A küldöttség memoranduma, a melyet átadtak a minis-terelnöknek, a következő pontokba foglalja a kincstári ügyészségek kívánságát: 1. A kir. kincstári jogügyi igaz

gatóság és a kincstári ügyészségek személyzete egy státust képezzenek, az előléptetés sorrendben történjék, tekintet nélkül arra, hogy az illető a jogügyi igazgatóságnál, vagy pedig a királyi kincstári ügyészségnél van-e alkalmazva. 2. Addig is, míg a státusegyesítés folytán a vidéken alkalmazott jogügyi tanácsosok a középpontban főtanácsosokká előléphetnek, már most 1908. évi január elsejével rendszeresítsék a vidéki ügyészségeknél 3 főtanácsosi állás, melyre a 3 jogügyi tanácsos előlépne és az ekként megüresedő 3 jogügyi tanácsosi állásra 3 kincstári ügyész lépne elő. 3. Az egyesítendő státus folytán a kincstári ügyészséghez beosztott alügyészek közül 6 legidősebb alügyész eddigi szolgálati minőségében, valamint eddigi mellékilletményeinek élvezetében való meghagyása mellett, a VIII. fizetési osztályba kincstári ügyészségre léptetnének elő; 4. ha a kincstári ügyészségnél 6 joggyakornoki és 3 fogalmazói állás szerveztetnének 1600 korona évi díjjal, illetve a X. fizetési osztály illetményeivel; 5. ha a kincstári ügyészségi irodatisztek felét a X. fizetési osztályba léptetnének elő; és végül 6. ha minden ügyészségnél egy díjnok helyett évi 800 korona segítődíjjal irodakezelési gyakornoki állás rendszeresítettnek.

* **A pénzügyi kezelési tisztviselők** Szegeden körözüvényt bocsátottak ki kartársaikhoz, a melyben felhívják ezeket: nyilatkozzanak aziránt, hogy nem volna-e szükséges Budapesten országos értekezletre összegyűlni. A szegedi congressus óta ugyanis a pénzügyminister mit sem tett és attól félnek, hogy az Országos Egyesület sem tesz értük lépéseket. A circuláré azt is elmondja, hogy a szegedi congressuson Hocza Gábor pénzügyi irodavezető Sátoraljaujhelyen, fel akart szólalni; de tekintettel arra, hogy a kezelési tisztviselők sérelmeinek tárgyalása hosszabb időt igényelt volna, a felszólalástól elállott. A szegedi körözüvény írói abban a feltevésben bocsátották ki körözüvényüket, hogy az Országos Egyesület legutóbbi közgyűlésén ismét nem volt szó a pénzügyi kezelési tisztviselőkről, pedig itt tévednek. Mert igen is szó volt. Sőt épen Andor Endre dr. jelentette ki, hogy a memorandumban a kezelési tisztviselőkről is meg kell emlékezni és a határozatot Batthyány Tivadar gróf ebben az értelemben is mondotta ki. Hogy ez valóban így történt, arról a lapunk mai számában közölt memorandum tesz tanúságot. Megemlíthetjük különben, hogy a szegedi körlep azt kívánja, hogy az 1874. évi, a pénzügyministerium ügykörébe vonatkozó szolgálati osztályokban foglalt rendelkezés teljesítessék, vagyis a XI-ik fiz. osztályba sorozott pénzügyi irodatisztek kétharmad része soroztassék a X-ik fiz. osztályba és a X-ikbe sorozott irodavezetők soroztassanak a IX-be, úgy, a mint az a közigazgatási és a bírósági tisztviselőknél van. A körlevelet Skultéty János szegedi pénzügyi irodavezető küldötte hozzánk. Szegedi kartársaink tévedésben vannak, midőn azt hiszik, hogy az Országos Egyesület nem emlékezik meg a most benyújtandó memorandumban ő róluk. Mert a tény az, hogy a pénzügyi kezelőtisztviselők statusrendezését is sürgeti ez a memorandum. Ilyen körülmények között megfontolandónak tartjuk, vajjon tapintatos és szükséges-e külön mozgalmat indítani, a melynek bizonyára nem volna kedvezőbb eredménye, mint az Országos Egyesület kérelmeinek. Egyben azonban kérnünk kell a circulárét kibocsátott tisztviselőtársainkat, miként azt az állításukat, hogy az Országos Egyesület értük eddig mit sem tett, egy újabb körözüvényben korrigálják, mert ez az állításuk, a mint azt most kimutattuk, ellenkezik a tényekkel.

* **A lakásbérek emelésének kérdése** Ausztriában már annyira érett, hogy az osztrák pénzügyminister a lakásbért pótló *Aktivitätszulagen* emelése iránt legközelebb rendeletileg fog intézkedni. Egy központi bizottság lett ugyanis megbizva az Aktivitätszulagen emelését célzó előmunkálatok megtételére és illetőleg az ehhez szükséges statisztikai és számbeli adatok összeállításával. Ez a bizottság most már feladatával elkészült és erre vonatkozó javaslatát be is mutatta az osztrák pénzügyministernek. Miután pedig jól ismerjük azt a meleg gondoskodást, a melylyel az osztrák miniszterek az ottani tisztviselők mindennemű érdekei iránt viseltetnek, egy pillanatig sem kételkedünk, hogy a bizottsági munkálatok alapján most már mielőbb várhatják osztrák kollegáink, hogy lakásbérüket felemelik. Az a célja ugyanis az ottani kormánynak, hogy egyelőre legalább a tartományi fővárosokban, valamint a fürdő- és gyógyhelyeken és több kisebb városban felemeli az Aktivitätszulagant. És hogy ez az emelés nem semmitmondó, kitűnik abból, hogy a többkiadás mintegy 2 millió koronát fog kitenni. Ugy hírlik, hogy az emelést elrendelő ministeri elhatározás e napokban már közzé lesz téve. Ezzel szemben a magyar állami tisztviselők lakásbér-ügyében még mindig nincs tájékozva a tisztviselői közvélemény. Nálunk, ha történik is valami, az is meglepetésszámba megy. Igéret: az folyik és hangzik bőségesen. Legutóbb is kijelentette a ministerelnök a kincstári ügyészek küldöttsége előtt, hogy a lakásbérügy rendezése még a f. évben megtörténik. Pedig tulajdonképen azt kellett volna mondania (ha már szóvá tette ezt a kérdést), hogy a lakásbérek az államvasuti tisztviselők lakásbéreinek megfelelő mértékben ugyanakkor, vagyis körülbelül f. évi május hóban fognak emelgetni, a midőn a delegáció felemeli a katonatisztek fizetését. Ez megnyugtatólag hatott volna az elkeseredettségben reményt vesztett tisztviselőkre. De így, a mint a kijelentés elhangzott, csak újabb aggodalmakat keltett az, mert megtanított már bennünket a kérlelhetlen mult, hogy a burkolt ígéretek és kijelentések mögött mindig van valami, a mit egyelőre jó elhallgatni, nehogy az étvágyát elrontsa már előre azoknak, a kiknek az elhangzott ígélet szól. Elég korán tudják meg amugy is az érdekeltek, hogy — ismét csalódtak... Bármi történjék a kulisszák mögött, mi egész határozottsággal állithatjuk, hogy a tisztviselőkar ebben a kérdésben nem enged alknak helyet. A sok csalódás már kiábrándította a tisztviselőkart és a legközelebbi jövő lesz a megmondhatója annak, hogy üres ígéretekkel egy nagy és tekintélyes testületet megnyugtanni már nem lehet.

* **Az osztrák cs. kir. adóhivatali tisztviselők** jóval jobb sorsban vannak, mint a mi adóhivatali tisztviselőink. Ausztriában most sürgetik, hogy számukra a VII-ik díjosztály megnyitassék. A vasárnapi teljes munkaszünet már régóta be van ott hozva. Ujabbban a munkaszünetnek az *ünnepnapokra* való kiterjesztését sürgetik. Ünnepnapokon az osztrák adóhivatalokban fizetési szolgálat nincs. Ha pedig az ünnep a hó elsejére esik, akkor a kifizetések az előző hó utolsó napján, vagyis egy nappal előbb történnek. Az évnek június, július és augusztus hónapjaiban hét órai munkaidő van megállapítva. Ennek a kiterjesztését kérték most már az évnek a többi hónapjára is és kétséget sem szenved, hogy rövid időn belül ezt meg is kapják. A mostani munkaidő-szabályozás a 18464/1904. számú cs. kir. pénzügyministeri rendeleten alapszik. — Törvényes szabadságuk még nincs osztrák kollegáinknak, de nem volt még eddig reá eset, hogy üdülés és pihenés céljából kért

szabadságot ott megtagadtak volna. Az erre vonatkozó kérvényeket orvosi bizonyítványokkal felszerelni nem kell. Nálunk délután 5 óráig van rendszerint pénzkézeltés; Ausztriában csak 4 óráig és így a zárlattal a rendes hivatalos órák alatt el is készülhetnek. Szóval, nem csak fizetésben jobb az osztrákok helyzete, hanem sok-sok egyébben. Mert ott igazán atyailag gondoskodik a kormány az állam tisztviselőiről.

* **Ausztriában** közmunkaügyi ministeriumot létesítenek. Az erre vonatkozó császári kézirat már meg is jelent. A tisztviselők kiválasztása és kijelölése most van folyamatban. Az új közmunkaügyi ministerium hatáskörébe fognak tartozni adminisztratív és technikai természetű építészeti ügyek és pedig felépítmények, vízépítés, ut- és hidépítés, továbbá bányaugy ugyanoly arányban, mint jelenleg a földművelésügyi ministeriumban, iparfejlesztés és az ipari termelés terén egyéb normatív ügyek, az ipari produkció technikai, gazdasági és didaktikai előmozdítása, az iparcikkek értékesítésének, valamint az idegenforgalomnak emelése.

* **Fővámhivatalnak** Pécssett való felállítását már évek óta sürgetik a kereskedelmi körök. Annyi tény, hogy a mai vámkezelés, elegendő vámhivatal hiányában, sokszor nem csekély kárt okoz a kereskedelmi világnak. Ugy értesülünk, hogy a kormány most elhatározta, hogy a régóta hangoztatott panaszkokat egy Pécssett felállítandó fővámhivatallal akarja tárgyalanná tenni. Az előmunkálatokkal Lehrer Péter dr. pénzügymin. osztálytanácsos, fővámgazdátó van megbízva, a ki az elmúlt héten Pécsen is járt és ott az illetékes tényezőkkel a kérdést letárgyalta.

* **Szolgálati jubileum.** Március 21-én volt huszonöt éve annak, hogy *Bankos Gyula*, a belügyministerium segédhivatalának igazgatója, a belügyministerium szolgálatában áll. A segédhivatal testületileg ebből az alkalomból üdvözölte a jubilálót, a mit az ünnepelt meghatva köszönt meg.

* **Személyzetiek.** *Gulya László dr.*, a közigazgatási bíróság új ítélőbírája, az elmúlt héten tette le az esküt. — *Feichtinger Elek dr.*, a közigazgatási bíróság volt bírása, 1906 óta a bosnyák országos kormány osztályfőnöke, a II. oszt. vaskorona-renddel lett kitüntetve. — *Schenk István dr.* dohányjövédéki titkár, a pénzügyi tanácsosi címet és jellegzettséget kapta. — *Gábor Endre*, a m. kir. dohányjövédéki igazgatóság segédhivatali igazgatója, a főigazgatói címet kapta. — *Zierer Árpád*, beszercebányai törvényszéki irodaigazgató, nagyobb összeg elikkasztása miatt, lakásán letartóztatott és mint vizsgálati foglyot elvitték a rabkórházba.

* **Az adóhivatali segéd** elnevezésre nézve nem egy alkalommal mondtuk el nézeteinket. És ha ebben a kérdésben eddig közzétett véleményekből következtetést vonunk, egész bátran állíthatjuk, hogy nincsen széles e hazában a magyar nyelv iránt érzékkel bíró ember, a ki a hivatali titulushoz ezt a csodabogarat helyesnek, vagy még csak megtűrhetőnek is mondaná. Most ujabbán kapunk felszólalást Kovács Jenő m. kir. adóhivatali tisztól, a ki a hozzánk intézett levelében szintén szavá teszi az *adóhivatali segéd*, vagy, a mint sokan kedvteliséggel rövidítik: az *adósegéd* elnevezést. Kovács Jenő így ír:

„A magyar nyelv szelleme a foglalkozásunkat megjelölni akaró adógyakornok, adótiszt, adóellenőr, adópénztárnok összetételeket és elnevezéseket nem szívesen tűri. Tiltakozik e rövidítések ellen a szép érzék, de tiltakozik maga a fogalom, a mit vele kifejezésre akarunk juttatni. Mennyivel jobban hangzó és megfelelőbb az adóhivatali gyakornok, adóhivatali tiszt, adóhivatali ellenőr és adóhivatali pénztárnok elnevezés! És ezeket jogunk van használni, annál is inkább, mert a ezek szabályszerűek. Itt van tovább a szépséges *adósegéd*. Mit fejez ez ki? Egy lehetlenséget. Van kereskedősegéd, szabó-, pék-, cipész-

csizmadiaségéd, de hogy micsoda szörnyszülött az *adósegéd*, — azt a magyar nyelv szellemében tán az se tudná megmondani, a ki gyártotta. Ez egy igazán émelygést okozó szó, melyet a magyar nyelv szótárából, de mindenekelőtt a pénzügyministerium évi költségvetéséből, no meg a kinevezési okmányokból ki kell küszöbölni. A pénzügyministerium ne legyen fősvény legalább itt, hanem haladjon a korszellemnek megfelelően előre, hisz ugy is azzal szeretik vádolni, hogy könnyebb a világot sarkaiból kiközenteni, mint a pénzügyministeriumot a Bach-korszak hagyományaitól eltéríteni.»

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Molnár Sándor* m. kir. adótárnok, az elmúlt napokban foglalta el Marosvásárhelyen új állását. Az abrudbányaiak nagy sajnálattal vették, hogy körükből távozott, a hol mindenki tisztelettel és szeretettel vette körül. — *Zsolnay József* nagyszentmiklósi m. kir. adótárnok, f. hó 19-én érte el szolgálatának 25-ik évfordulóját. Privigyénszületett 1863-ban. Adótiszt 1883-ban lett kinevezve. 1890-ben lett ellenőr Alsó-Kubinban, honnan Lévára került. 1897-ben lett adótárnok, tehát 11 éve vezeti azt a rendkívül nagyforgalmu hivatalt, melynek ma is az élén áll. Az 1893. évi adóhivatali congressusnak ő volt a jegyzője. Szolgálati jubileumát nem ünnepelte; kitért minden ünnepeltetés elől. A nagyszentmiklósi adóhivatal tudvalevőleg egy egész embert követel, oly nagy a munkaköre. És *Zsolnay József* ezt a nehéz állást, robotolva kora reggeltől estig, közmegelegédesre tölti be. Más államokban látják, észreveszik a tehetséget, a szorgalmat, az önfeláldozó munkabírást. Mi még messze vagyunk attól, hogy az intéző körök ilyen iránt érzékkel bírjanak. A fényes budai várbeli palotába a kis emberek panaszszava nem tud beférkőzni. Mert nincs senki, a ki szívével is gondolkodjon és a ki felismerje azt, hogy a tisztviselők érdeke össze van forrva az állam érdekeivel. Még egy másik jubileumról is kell említést tennünk. *Igó Elek* komáromi m. kir. adótárnok 1873 március 25-én tette le az első esküt. Így tehát f. hó 25-én volt 35 esztendeje annak, hogy állami szolgálatban van. *Igó Elek* Cegléden született 1854-ben. Iskoláit Nagykőrösön végezte. 1887-ben lett ellenőr Vágszereden, majd 1888-ban Komáromban, 1893-tól kezdve adótárnok. Egyike azon kartársainknak, a kik a szó szoros értelmében a hivataluknak élnek tudásukkal és szorgalmukkal. A harmincötödik évfordulót ő is esendben ülte szűk családi és baráti körben. Küldjük mindkét kartársunknak legmelegebb üdvözlőnk. — *Ünnepséget* tartottak f. hó 28-án aranyosmaróti tisztviselőtársaink. Az nap töltötte be állami szolgálatának *negyvenedik* évfordulóját *Benkovics János* ottani m. kir. adótárnok. Ez alkalomból tisztársai társasvacsorát rendeztek a jubiláns tiszteletére. Nagy és hosszú idő: negyven év. A ki ezt a hosszú utat becsülettel, érdemekkel körülövezve, kartársai szeretetétől kísérve járta meg, méltán ünnepelhet. Lélekben és szívben mi is részt vettünk a szép ünnepélyen, kívánva a jubilánsnak még sok örömet ez életben. — *Wébel Béla* makói I. oszt. adóhivatali ellenőr, a Rettegői Ferenc áthelyeztetése által megüresedett adótárnoki állásra, II. osztályu adótárnokká lett kinevezve. *Wébel Béla* 1861-ben született és 21 éve szolgálja az államot.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Rády Andor* pénzügyministeri titkár, (a 17-ik ügyosztályban), a Ferenc József-rend lovagja, kir. tanácsosi címmel győri pénzügyigazgatóvá lett kinevezve és így a *Netkovszky Adolf* nyugdíjaztatásával megüresedett igazgatói állás végre be van töltve, a mit mi már különben több héttel ezelőtt, a név említése nélkül jeleztünk is. Ivachnofalvi és budaveleki *Rády Andor* 1858-ban született Gyöngyösön és 1881. évi április 15-én kezdette meg szolgálatát. Jogi tanulmányait Lipcsében, Párisban és Budapesten végezte. 1881-ben lett pénzügyi fogalmazóvá kinevezve a budai directióhoz; 1884-ben a dohányjövédéki központi igazgatósághoz került, 1888-ban pedig ministeri fogalmazó lett. Itt aztán előrehaladt a mostani kinevezésig. 1905 végével a pénzügyi szolgálat terén kifejtett kiváló működésért legfelsőbb helyről a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta. Annyit konstatálhatunk, hogy győri kollegáink kiválóan nemes szívé, derék főnököt kaptak az új pénzügyigazgatásban, a ki egyéni szép tulajdonságainál fogva új állásában is megszerzi tisztviselőtársai és az ottani társadalom nagyrabecsülését és

szeretettét. — Az új győri pénzügyigazgató sok éven át vezetője volt a sójövédéki ügyosztálynak, a hol az alárendelt tisztikarnak érdekében üdvös tevékenységet fejtett ki. Hogy mennyire szerették őt a sójövédéki tisztviselők, erről tanuskodik Moskovits István aradi sőtárnoknak hozzánk intézett következő levele: «A sójövédéki tisztviselők nehéz szívvel látják távozni díszes helyéről, melyet oly méltón betöltött s a kiben az igaz, az ideális, az egyeneslelkű és nyíltszívű férfit becsülték, a ki mindenkor jószegség jogos érdekeit. És különös hálaival adóznak neki azért, hogy méltányossággal, igazán nemes gyöngédséggel és az atyai érzés melegével enyhíteni igyekezett a mostohánál is mostohább helyzetüket, melybe a főhivatalok tömeges felosztása következtében jutottak és hogy megőrizte részükre az érintkezés bizalmasságát. Rády őszinte és lelkes támogatója volt anyagi helyzetünk javítása iránt beadott memorandumunknak s ha valakinek, úgy neki bizonyára fáj az a tudat, hogy esdő szavunk a feledés mélységébe sirjába veszett. A sójövédék tisztikarát a tisztelet- és a szeretetteljes hű ragaszkodás erős szála fűzik volt előadójuk személyéhez! És ezekkel az érzésekkel üdvözlük őt új állásában.»

* **A posta-távirda köréből.** *Michelbach Fülöp* nagy-kikindai posta- és távirda-felügyelő és hivatalvezető, e napokban ünnepelte szolgálatának negyvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a posta negyvenhárom tisztviselője és alkalmazottja testületileg tisztelgett a közbecsülésben álló főnöknel s Ackermann Péter főtisztviselő szép beszéd kíséretében átadta neki a hivatalnoki kar fényképeiből összeállított képet. A jubiláns meghatottan köszönte az ovációt. — Újabb kinevezésről is adhatunk hírt e rovatban. *Semsey Mihály* posta-távirda titkár posta-távirda tanácsossá lett kinevezve. *Semsei Semsey Mihály* a kassai posta-távirdaigazgatóságnál tesz szolgálatot. Rangban ő volt a legidősebb titkár. 1887 óta szolgál, tehát 21 éve. — *Baló Géza dr.*, m. kir. posta-távirda tanácsos, *Hennyey Vilmos* m. kir. posta-távirdaigazgató helyettese, kineveztetett posta-távirdaigazgatóvá. Az új igazgató 1871 óta szolgál és 1898-ban lett posta-távirda tanácsos.

* **A számvevőségek köréből.** *Bujnák Andor* pénzügyi számvizsgáló Alsókubinban, Országos Egyesületünk választmányi tagja, f. hó 19-én érte el szolgálatának harmincadik évfordulóját. Hogy a pénzügyi számvevőségeknél mily csigalassúságu az előmenetel, arról t. kartársunk egyik élő példa. Ötvenöt éves korára és 30 évi szolgálat után végre elérte azt, hogy számvizsgáló és a IX-ik fizetési osztályban van. Nem tudjuk, gratuláljunk-e t. kartársunknak, vagy mélységes részvétünket fejezzük ki. Mert ha van, a mi az ilyen nevezetes évfordulóban lélekemelő, ez csak egy lehet: a becsületesen teljesített kötelesség öntudata. Az is igaz, hogy ebből kenyeret előteremteni nem lehet... A következő hó 7-én lesz harmincöt esztendeje, hogy *Pildí Károly* pénzügyi számtanácsos, a pénzügyminisztérium fogyasztási adóügyi csoportja első osztályának vezetője, az első hivatalos esküt letette. Csak 55 éves lévén, elég korán ünnepelheti ezt a szép napot, melyen bizonyára felkeresi tisztviselőtársai szeretete és ragaszkodása. A jubilánsnak mi is gratulálunk. — *Pök Géza* temesvári m. kir. pénzügyi számvizsgáló, jelenlegi állomáshelyén való meghagyással, számtanácsossá lett kinevezve. Az új számtanácsos, a ki eddig is a számvevőségi főnök helyettese volt, 1874-ben kezdette a szolgálatot és 1856-ban született. Az egyik temesvári napilap *Pök Géza* kineveztetését a következő megjegyzéssel kíséri: «Pök több mint negyedszázad óta érdemes, oszlopos tisztviselője a számvevőségek és megérdemelt előléptetése benső örömet keltett tisztviselőtársai körében.» Mint értesülünk, tiszteletére fényes bankettet rendeztek kollégái és jó barátjai. — *Thury Mihály* pénzügyi számtanácsos, e napokban vette át a számvevőség vezetését Gyulán. Az itteni lap megjegyzi, hogy «Thury rokonszenves, megnyerő egyéniség, a kit régi állomáshelyén, Nagybecskerekén is szerettek.» A számvevőség kiváló főnököt nyert benne.

* **A vámszakmában** tudvalevőleg egy állandó, felsőbb fokú vámszakmai vizsgáló-bizottság működik, *Lehrer Péter dr.* fővámgazgató elnöke alatt, Budapesten. Ezen bizottság tagjaivá legutóbb kinevezettek *Magyar Miklós* és *Ruzitska*

György m. kir. vámfőellenőrök. A bizottság régebbi tagjai a következők: az elnök helyettese: *Hankiss János dr.* pénzügyi tanácsos, *Sibelka János kir.* tanácsos fővámtárnok, *Kovács Ferenc* zimonyi fővámtárnok, pénzügyi tanácsos, *Csulak Lajos dr.* pénzügyi tanácsos, osztályvezető főellenőr, *Petrik Ottó dr.* és *Klemp Gusztáv* egyetemi tanárok.

* **Nyugdíjazások.** *Poljak Ignác* pénzügyi tanácsos, a zágrábi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, 35 évi szolgálat után nyugdíjba megy. A f. év május havában lesz 35 éve, hogy szolgál.

* **Halálozások.** *Heim Mátyás* posta-távirdatanácsos, meghalt Temesvárott. A végtisztességen megjelent a posta-távirdaigazgatóság tisztikara, *Petheő János* posta-távirda-főigazgató vezetése alatt. — *Rehner Frigyes* m. kir. adótitizt, munkás életének 30-ik, szolgálatának 12-ik évében, Nagyszébenben meghalt. Az ottani m. kir. adóhivatal tisztikara külön gyászjelentést adott ki. — *Szmoligovics Dénes* m. kir. itélőtáblai bíró, Temesvárott meghalt. — *Giczey Viktor* pénzügyi számellenőr egy fővárosi fürdőben összeesett és meghalt. — *Dubay József* kassai m. kir. törvényszéki bíró, 45 éves korában meghalt Kassán. — *Láposy Hegedűs János* m. kir. dohányjövédéki tiszt, 58 éves korában Temesvárott. — *Apostol Dezső* pénzügyi számellenőr a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél, 46 esztendősen korában, Budapesten.

LEVELEZÉS.

Pénzügyigazgató. Arra a kérdésre, hogy általános házbéradó alá nem tartozó városban magánlakásoknál a fürdőszobák a házosztályadó megállapításával osztályozás és így házosztályadó tárgyát képezik-e? következő a válaszuk: általános házbéradó alá nem tartozó városokban és községekben a tényleg ki nem bérelt lakrészek házosztályadó alá esnek az 1868. évi XXII. t. c. 8. §-a szerint. Osztályozás alá azonban csak a nyitott helyiségek és a szobák esnek, míg a lakásul nem használható csűrök, istállók, magtárak, konyhák, kamarák, pincék, padlások, pítvarok és műhelyek lakrészekül nem vehetők. Szoba az 1869. évi 2994. sz. pénzügyministeri rendelet értelmezése szerint minden olyan helyiség, mely valósággal lakásul szolgál, vagy lakásra van szánva; elegendő világossággal bír, ajtóval, ablakkal van ellátva, tűzhely van benne, vagy a szomszéd helyiségből fűthető. Szobának tekinthető tehát a lakószoba, előszoba, cselédszoba, padlásszoba, fürdőszoba, terem és iroda. Azon körülmény, hogy a fürdőszoba rendszerint ugyan kis térfogattal bír (a kérdés tárgyát tevő esetben 2¹/₂ m. hosszú és 2 m. széles), nem változtat a fürdőszoba adókötelezettségén, mert a lakrészek kisebb vagy nagyobb térfogata az osztályozásnál az 1869. évi 2994. sz. rendelet szerint figyelembe nem vehető. — Az 1902. évi 18346/521. sz. közigazgatási bírósági határozat kimondotta ugyan, hogy fürdőszobák osztályozás alá nem esnek, de ezen mentesség kizárólag fürdővállalatok fürdőfülkéire vonatkozik és a magánlakások fürdőszobáinak adókötelezettségét meg nem szünteti.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Személyi hitel tisztviselők, katonatisztek, tanítók stb. részére. Az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek önálló takaré- és előleg-szövetkezetei tisztviselőknak, katonatiszteknek, tanítóknak, lelkészeknek stb. oly feltételek alatt nyújtanak személyi hitelt, melyek a kölcsönvevőknek a visszafizetést megkönnyítik. Sajnos, igen gyakoriak azon esetek, hogy a hitelt keresők, legtöbbször névtelen hirdetések útján közvetítőket vesznek igénybe, a kik maguknak írásbelileg jutalmat és jutalékot biztosítanak és annak ellenében a hitelt keresőknek csak a tisztviselő-egylet valamelyik szövetkezetének címét vagy valamely más hitelszövetkezetet neveznek meg. Ezáltal a hiteltkereső költséget okoz önmagának, mielőtt egyáltalán tudná, hogy a kívánt kölcsönt megkapja-e és hol. Hitelt kereső hivatalnokok stb. saját érdekükben cselekszenek, ha hitelszükséglet esetén bizalommal fordulnak az első általános tisztviselő-egylet magyarországi főképviseletéhez, Budapest, II., Fő-utca 7., a hol ingyen közlik velük a hitelt nyújtó szövetkezetek címét s a hol minden felvilágosítást megkapnak.